

[Victor Gram.]

tes både økonomisk og på anden måde, f. eks. med en friere adgang til arkiverne. Sådanne undersøgelser er allerede i gang og har på flere områder fået støtte fra statens side, og det i 1959 stiftede Udgiverselskab for Danmarks nyeste Historie, er ligeledes gået i gang med visse opgaver, hvortil det har fået statens støtte, og det har da også ved henvendelse dels til undervisningsministeriet, dels til Ny Carlsbergfondet søgt om særlige bevillinger. For undervisningsministeriets vedkommende drejer det sig om en bevilling på ca. 125 000 kr. årlig i 5 år, idet man håber, at et tilsvarende beløb kan bevilges gennem Carlsbergfondet. Regeringen stiller sig særdeles positiv over for disse ønsker om økonomisk støtte og har givet tilsagn om at forsøge at fremskaffe de fornødne midler. Dermed mener udvalgets flertal, at vi er inde på den udviklingslinje, som tiden kræver: at historikerne gives økonomiske og andre muligheder for at foretage en virkelig videnskabelig undersøgelse af de forhold, der måtte være ønske om at få undersøgt i forbindelse med besættelsestiden. Ud fra det positive i denne erklæring fra regeringen finder flertallet at måtte indstille det foreliggende forslag til folketingsbeslutning til forkastelse, og det samme gælder det ændringsforslag, der er stillet.

Heriuf Rasmussen: I denne sag udtalte den højtærede justitsminister i sin afvisningstale — undskyld udtrykket, men det var jo i realiteten en afvisning af det stillede forslag til beslutning —:

„Skal man herefter nu iværksætte en ny undersøgelse af ansvarsspørgsmålet, må der foreligge afgørende nye oplysninger, og det ser jeg ikke at der gør.“

I denne forbindelse synes jeg, det er rigtigt at erindre om, at det udvalg, den højtærede justitsminister henviser til, som i sin tid blev nedsat til at tage stilling til den parlamentariske kommissions betænkning, afgav sin betænkning den 11. februar 1955, og ingen tør vel benægte, at der siden da er sket et og andet.

De videnskabelige undersøgelser, som dr. Hæstrup har foretaget, er først kommet til offentlighedens mere indgående kendskab i de seneste år, og netop dr. Hæstrups

arbejde har medvirket til, at der er opstået de meget lidenskabelige diskussioner omkring den lille generalstabs virksomhed. Dr. Hæstrup har gjort et ikke uvæsentligt arbejde for at belyse forholdet mellem den lille generalstab og modstandsbevægelsen, men ifølge sagens natur har det ligget uden for videnskabsmandens kompetence at afgøre, om der har foreligget et kriminelt forhold, der eventuelt kunne gøre strafforfølgning nødvendig.

De diskussioner, der i de forløbne måneder har været i det høje ting om tilskyndelse til drab på ledende modstandsfolk, har egentlig sin rod i de undersøgelser, som er foretaget på videnskabeligt plan, og efter min opfattelse kommer man ikke længere, hvis man fortsat holder sig på det videnskabelige plan. Den videnskabelige undersøgelse må have karakter af en juridisk undersøgelse, og det vil den få, hvis man lader historikere og jurister i fællesskab arbejde sig frem til kernen i sagen.

Vi har derfor fremstillet et ændringsforslag til det af det ærede medlem hr. Iver Poulsen på flere ærede medlemmers vegne fremsatte forslag til folketingsbeslutning, idet vi dermed mener at have fundet et holdbart sagligt synspunkt for de bestræbelser, der fra alle sider gøres for at skaffe klarhed over de forhold, som bør undersøges til bunds. Jeg skal derfor anbefale at stemme tor det af mit parti stillede ændringsforslag.

Ordføreren for forslagstillerne (Iver Poulsen): Det kommer naturligvis ikke som en overraskelse for os, at flertallet i det udvalg, som blev nedsat til at behandle vort forslag til folketingsbeslutning, nu indstiller forslaget til forkastelse. Med den kølige modtagelse, vort forslag fik, og den ringe forståelse, det mødte ved første behandling i tinget, måtte vi være forberedt på, at forslaget led den skæbne, det nu har fået. Derimod overrasker det mig meget at læse udvalgets betænkning, idet betænkningen faktisk ikke med et eneste ord omtaler de konkrete punkter i det fremsatte forslag, men derimod udelukkende består af en regeringserklæring, som omtaler, hvad der hidtil er sket med hensyn til en historisk undersøgelse af besættelsestidens forhold, og hvad man eventuelt senere kunne tænke sig at gøre. I betænkningen omtales et selskab,